

قیام ابن طباطبا

قیام ابن طباطبا در کوفه در سال 199 هجری قمری ...

قیام ابن طباطبا در کوفه در سال 199 هجری قمری

پس از آن که مأمون عباسی به سرداری طاهر بن حسین بر برادر خود امین پیروز گردید و عراق و سایر بلاد اسلامی را در سیطره خویش درآورد، بنا به توصیه وزیر و کارگزار اصلی خلافت خویش، یعنی فضل بن سهل، دست طاهر بن حسین را از مناطق فتح شده کوتاه و تمامی آن نواحی را به حسن بن سهل، برادر فضل بن سهل واگذار نمود.

این امر، مردم کوفه به ویژه شیعیان را نسبت به صداقت و راستگویی مأمون بدگمان کرد و آنان به تدریج نسبت به مأمون و عامل وی در عراق بی اعتنایی و سیدی از سادات حسنی به نام ابن طباطبا را پیشوای خویش قرار داده و آماده قیام گردیدند.

ابن طباطبا، که نام و نسبش: محمد بن ابراهیم، بن اسماعیل، بن ابراهیم، بن الحسن (مثنی)، بن الحسن (مجتبی)، بن علی، بن ابی طالب (صلوات الله علیهم اجمعین) است، در روز پنج شنبه، دهم جمادی الثانی، سال 199 قمری قیامش را آغاز و آشکار نمود.

وی مردم را به "الرّضی من آل محمد(ص)" و عمل به کتاب (قرآن مجید) و سنت نبوی دعوت نمود و عده کثیری به او پیوسته و وی را یاری نمودند.

از جمله کسانی که به او پیوسته و در این حرکت اعتراضی، بسیار جدی و پرتلاش بود، فردی است به نام سری بن منصور شیبانی، معروف به ابوالسرایا.

پس از آشکار شدن قیام ابن طباطبا، مردم کوفه از وی استقبال و گروه، گروه با او بیعت کردند.

سلیمان بن منصور دوانقی که از سوی حسن بن سهل در کوفه حکومت داشت، ناگزیر به فرار از این شهر شد و از این طریق، دست هواداران ابن طباطبا و ابوالسرایا را بازگذاشت.

حسن بن سهل، از سلیمان بن منصور ناراحت و وی را سرزنش کرد و لشکری به استعداد ده هزار مرد جنگی به فرماندهی زاهر بن زهیر به سوی کوفه گسیل داشت، تا قیام ابن طباطبا را سرکوب و از گسترش آن جلوگیری نماید. آنان در بیرون شهر کوفه، در آخر جمادی الثانی با هواداران ابن طباطبا به نبرد پرداختند و پس از جنگ و گریز زیاد و کشته و زخمی شدن تعداد زیادی از طرفین، سرانجام سربازان زاهر بن زهیر متحمل شکست سنگین و عقب نشینی گردیدند و سپاهیان ابن طباطبا آنان را تعقیب و از اموال و ابزارشان بسیار غنیمت گرفتند.

یک روز پس از عقب نشینی ذلت بار سپاهیان حسن بن سهل و پیروزی هواداران ابن طباطبا به سرداری ابوالسرایا، پیشوای انقلابیون کوفه، یعنی ابن طباطبا، به طور ناگهانی درگذشت. گویند ابوالسرایا وی را مخفیانه و مرموزانه مسموم و از این طریق وی را از سر راه خویش برداشت، تا خود به آرزو و آمالش برسد.

پس از درگذشت ابن طباطبا، کودک کم سن و سال دیگری از سادات حسینی را، که نامش محمد بن محمد، بن یحیی، بن زید، بن علی، بن الحسین، بن علی، بن ابی طالب (صلوات الله علیهم اجمعین) بود به پیشوایی خود برگزیدند، ولی فرماندهی و رهبری واقعی آنان را ابوالسرایا به دست گرفته بود و از آن پس، داعیان و هواداران خود را به شهرهای اطراف فرستاد و مردم را به بیعت فراخواند.